

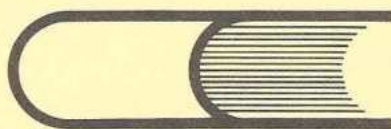
WAARNEMINGEN ZOOGDIEREN GEVRAAGD

Tijdens wandelingen in het duin komt u ook allerlei zoogdieren tegen. Daarbij is een ontmoeting met een Wezel, Hermelijn of Bunzing altijd weer een verrassing. Een werkgroep van de Vereniging Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ) wil graag de medewerking van iedereen inroepen bij een onderzoek naar het voorkomen en de verspreiding van deze marterachtigen. Over hun situatie in Nederland is weinig bekend. Het zijn roofdieren en deze vormen binnen de levensgemeenschap de laatste schakel in de

voedselketen. Het al of niet voorkomen van Wezel, Hermelijn en Bunzing is een aanwijzing voor de volledigheid van een levensgemeenschap en voor de kwaliteit van het landschap. De drie soorten stellen elk andere eisen aan hun leefomgeving. Ze zijn verschillend van grootte en richten zich op verschillende prooisoorten. Helaas bestaan er nogal wat misverstanden over de rol van roofdieren in een levensgemeenschap. De werkgroep zal zich naast onderzoek dan ook op voorlichting richten.

Wie waarnemingen aan dit onderzoek wil leveren, kan zich opgeven bij Cecilia Bosman, V Z Z p/a RMNH, Postbus 9517, 2300 RA Leiden. Waarnemingsformulieren met bijbehorende instructie worden u toegestuurd. Wilt u bij uw aanmelding aangeven om hoeveel waarnemingen het ongeveer gaat, zodat wij kunnen bepalen hoeveel formulieren u nodig heeft?

Indien u niet beschikt over de inventarisatieatlas van het Staatsbosbeheer wordt u verzocht duidelijk aan te geven uit welke gebieden de waarnemingen afkomstig zijn.

publikaties

Vogelonderzoek

H.P. Gallagher, 1984. *Gids voor vogelonderzoek* (2 delen). Samen 332 pp. Uitgeverij Het Spectrum, Utrecht/Antwerpen. Prijs per deel f 9,90.

De deeltjes bevatten de volgende hoofdstukken: Beter vogelonderzoek, Onderzoek volgens plan, Meten is eten (deel 1), Duizend-en-één vragen, Vogels en voedsel, Vogels en verstoring, Vogels en vogelaars (deel 2). De schrijver laat zien dat een onderzoeker vóór hij gaat waarnemen zich eerst dient te bezinnen op de vraag wat hij eigenlijk precies wil weten, en welke waarnemingen daarvoor nodig zijn. Hij doet dit o.a. door voorbeelden te bespreken van onderzoeken die laten zien hoe het niet moet, wat zeker niet altijd door de betrokken onderzoeker in dank zal zijn afgenomen, ook al wordt het op deze wijze duidelijk hoe, waar en waarom in een onderzoek fouten worden gemaakt en hoe deze vermeden kunnen worden.

Ingegaan wordt op verschillende eigenschappen van vogels, en wat hiervan de konsekwenties zijn voor een onderzoek. De boekjes zijn een goede steun voor vogelliefhebbers die door middel van eigen onderzoek hun kennis en die van anderen willen vergroten.

GERRIT VAN OMMERING

Vogelinventarisatie

Hustings, M.F.H., R.G.M. Kwak, P.F.M. Opdam & M.J.S.M. Reijnen (eindred.), 1985. *Natuurbeheer in Nederland, deel 3: Vogelinventarisatie*. 495 pp. Pudoc, Wageningen/Vogelbescherming, Zeist. Prijs f 55,00.

Dit derde deel in de serie over verantwoordelijkheid van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer gaat in op achtergronden, richtlijnen en verslaglegging van vogelinventarisatie. Het is de bedoeling dat deze uitgave zal gaan dienen als een handboek waarin het gehele probleemveld van de vogelinventarisatie in een hanteerbare vorm is samengevat. Hiermee hopen de samenstellers vooral te bereiken dat de grote verscheidenheid aan werkwijzen tot een overzichtelijk aantal duidelijk omschreven methoden wordt teruggebracht. Zo kan de bruikbaarheid van gegevens van verschillende waarnemers aanzienlijk toenemen.

Het boek is sterk gericht op praktisch gebruik. De opzet is zeer systematisch, teneinde de lezer met een concreet probleem zo vlot mogelijk een antwoord te geven. Aan de orde komen achter-eenvolgens kwalitatieve methoden (gericht op het vaststellen van de aanwezigheid van soorten in een gebied), kwantitatieve methoden (gericht op het vaststellen van aantallen) voor broed- en niet-broedvogels, het vastleggen van gegevens en per soort de inventarisatiemethoden en nadere

aanwijzingen voor het tellen.

In het voorwoord wordt er al op gewezen dat er hiaten en zwakke plekken in het boek zijn aan te wijzen. Een paar zwakke punten in de paragraaf over de zgn. uitgebreide territoriumkartering wil ik hier kort noemen, omdat deze methode veel in de duinen wordt toegepast.

- het werken met de termen "geldige", "aanbevolen" en "beste" inventarisatieperiode wekt soms verwarring;

- een aantal sleutelbegrippen, zoals de genoemde perioden, is niet in het register terug te vinden;

- de gehanteerde opvatting over het begrip "uitsluitende waarneming" lijkt me diskutabel. Er wordt vanuit gegaan dat van verschillende exemplaren sprake is als niet is waargenomen dat het om hetzelfde exemplaar gaat. Het lijkt mij beter om waarnemingen alleen als uitsluitend te beschouwen als 2 exemplaren gelijktijdig zijn waargenomen;
- er zijn enige verschillen te constateren met de "Handleiding Broedvogelmonitoringproject uitgebreide territoriumkartering" van CBS/SOVON uit 1983.

Ondanks tekortkomingen als deze, die bij de eerste druk van zo'n veelomvattend werk geen verbazing mogen wekken, dient elke serieuze vogelteller over dit boek te beschikken.

GERRIT VAN OMMERING